

Zpráva ze studijní návštěvy z Programu celoživotního učení 2012-13:

Účastník: PaedDr. Zdeňka Hartingerová

Škola: ZŠ Hradec Králové, tř. SNP 694, 500 03 Hradec Králové

zástupkyně ředitelky školy

telefon: 725 796 264

email: hartingerova@zssnp.cz

Developing competencies, talents and creativity outside formal education

Číslo: 2012-SV-01-CZ-LLP-013

Skupina 82

Země: Lotyšsko

Místo: Riga

Organizace: Valsts izglitibas satura centrs/National Centre for Education

Adresa: Valnu iela 2 Riga LV-1050

Email: inese.liepina@visc.gov.lv

telefon: 67350814

Datum. 8. 10. 2012 – 12. 10. 2012

Skupina se sešla v Národním centru pro vzdělávání (VICS), kde ředitelka centra paní Agra Berzina vysvětlila zaměření jeho tří oddělení na tři oblasti: školní kurikulum, národní srovnávací zkoušky a zájmovou činnost. Centrum má v současné době 97 zaměstnanců. Školy v Lotyšsku jsou organizované na jednom místě od 1. ročníku až do ukončení středního vzdělání, ale žáci se v určitém okamžiku mohou rozhodnout školu změnit. Úvazek učitelů je 21 čtyřicetiminutových vyučovacích hodin. Politickým úkolem jsou zkoušky z lotyšštiny pro nerodilé mluvčí – společnost je multikulturní.

Naše skupina byla zaměřena na **zájmovou činnost**, která není předmětem obecného povinného vzdělávání v rámci škol. Existuje na bázi dobrovolného rozhodnutí žáků se takového neformálního vzdělávání účastnit. Oddělení zájmové činnosti poskytuje další vzdělávání učitelům této oblasti, koordinuje zájmové vzdělávání a podporuje péči o talenty, organizuje soutěže a připravuje jednou za pět let Lotyšskou slavnost písní a tanců, která je součástí světového dědictví UNESCO. V Lotyšsku existuje dlouholetá tradice zájmového vzdělávání a od roku 1998 je zájmová činnost ukotvena zákonem. Až 80% žáků je nějakým způsobem zájmové činnosti účastní. Mimoškolní vzdělávání je zdarma, někde žáci platí symbolický poplatek určený především na materiál, který lze prominout při prokázání tíživé finanční situace rodičů. Účastní se i děti předškolní. VISC je věnuje především řízení a kooperaci. Lotyšsko má 4 části, takže většina soutěží a přehlídek se děje nejdříve místně, pak regionálně a nakonec celostátně.

Předmětem zájmového vzdělávání je kulturní zájmová činnost (66% žáků), sportovní činnost (19%), technika (4%), ochrana životního prostředí (3%) a jiné. V zemi existuje dlouhá tradice sborového zpěvu. Zájmové vzdělávání je inkluzivní, např. etnický původ nebo chudoba nejsou na překážku. Této

činnosti se mladí lidé mohou účastnit až do 25 let. Součástí systému jsou také letní tábory, kde hlavní organizátor musí získat školení licenci tábor provozovat. Tábory jsou letní, podzimní, vánoční i jarní, různě zaměřené, otevřené i uzavřené (např. pro jednu třídu školy). Zatím není požadován výpis z rejstříku trestů pro vedoucí.

Země má i problémy v této oblasti, především málo moderních center zaměřených na neformální vzdělávání, málo učitelů některých oborů, nedostatek peněz jdoucích do této oblasti.

Navštívili jsme různé instituce, kde jsme viděli děti i učitele při práci: Bylo to např. Centrum pro technicky zaměřenou mládež, různá centra volného času v Rize i v městě Cesis, francouzské lyceum a Národní ekologické centrum. Mluvili jsme se žáky, učiteli, řediteli škol a center a organizačními pracovníky institucí všech úrovní. Všechna místa poskytují mládeži možnost smysluplně trávit volný čas, a to zdarma nebo s minimálními poplatky, které jsou určeny na nákup materiálu. Tento poplatek však může být prominut, je-li finanční situace rodiny obtížná. Učitelé i žáci předváděli práci na vysoké úrovni. Viděli jsme hodiny baletu, modelářství, národních tanců, sborového zpěvu, kresby i malby, různé rukodělné činnosti atd.

Seznámili jsme se i s činností národní komise pro UNESCO, která podporuje především Národní slavnost písní a tanců, protože ta byla zahrnuta do světového dědictví UNESCO. Je to obrovská slavnost konaná na místních i regionálních úrovních a nakonec v Rize, které se účastní tisíce lidí. Dále se činnost Komise UNESCO zaměřuje na uchování tradic země (např. sběr pověstí, receptů, písní atd.).

Činnost naší mezinárodní skupiny byla zaměřena na diskuse s místními i mezi sebou, porovnávali jsme situaci ve svých zemích a společně jsme vypracovali závěrečnou zprávu. Všichni účastníci měli dostatečnou znalost angličtiny, abychom došli k závěru, že největší výhodou neformálního vzdělávání v Lotyšsku je jeho zakotvenost v zákoně a dostupnost pro všechny.

Na rozdíl od ostatních evropských zemí, kde jsou některé mimoškolní aktivity státem více či méně podporovány, v Lotyšsku je většina aktivit mimoškolního vzdělávání pro žáky zdarma, učitelé jsou placeni státem a budovy obcemi. Existuje zde i tradiční ucelený systém neformálního vzdělávání.

Všichni jsme se dohodli, že si odvážíme nejlepší dojem ze země, kde se své mládeži věnují s nadšením, a to i přesto, že finanční prostředky nejsou nijak velké. Rovněž si odvážíme i řadu konkrétních nápadů, co nabízet žákům v rámci mimoškolní činnosti.

Po práci jsme se scházeli při večeřích a v krátkém zbývajícím čase jsme se věnovali poznávání Rigy. V době konání naší studijní cesty obdržela EU Nobelovu cenu za mír. Myslím, že spolupráce v naší skupině byla drobným, ale výborným příkladem, jak by život v EU měl vypadat.

Skupina ve svém „rámci“

Program studijní cesty:

Transversal Programme - Study Visits
„Developing of competencies, talents and creativity outside of formal education”

Group Nr. 82

8-12 October 2012, Riga, Latvia

Program

Sunday, October 7	All day 20.00	Arrival Informal meeting in the hotel “Radi un Draugi” (Residents Lounge bar, 2nd floor)
Monday, October 8	9.00	Acquaintance. Introduction to the programme
	9.30	Introduction to the National Centre for Education <i>Head of institution Guntis Vasilevskis</i>
	10.00	Hobby education system in Latvia <i>Head of department Agra Berzina</i>
	11.00	<i>European</i> coffee break
	11.30	Students’ research activities in Latvia <i>Senior specialist Mudite Kalnina</i>
	12.00	Organisation of youth summer camps <i>Senior specialist Inta Kraskevica</i>
<u>Venue: National Centre for Education, Strugu str.4, Riga</u>		
	13.00-	Lunch
	14.30	Technical Creativity in Latvia: visit to Centre for Youth Technical Creativity “Annas 2”. Presentation, discussions with teachers and students, visiting different hobby groups. (Coffee break included)

	~17.00	<p><i>Head Irena Maskalonoka</i></p> <p>Reflection/discussions/time for the group report</p>
	<p><u>Venue: Centre for Youth Technical Creativity "Annas 2", Annas str. 2, Riga</u></p>	
	18.00	<p>"Walking dinner" in Old Riga. Dinner + excursion. Welcome by organizers</p>
Tuesday, October 9	9.00	<p>Presentation of the participants' experience – discussions in the groups.</p>
	<p><u>Venue: National Centre for Education, Strugu str.4, Riga</u></p>	
	11.00	<p>Coffee break</p>
	12.00	<p>Visit to Youth Hobby Education Centre "Rīgas skolēnu pils". Best practice examples of the hobby education in Riga city. Presentation by Department of Education, Culture and Sport of Riga City Council and Methodical Centre of Hobby Education.</p> <p><i>Mara Vilcina and Inara Jankovska</i></p>
	13.00	<p>Lunch</p>
	14.00	<p>Social Integration of youth. Experience, discussions</p>
	15.00	<p>Presentation of Youth Hobby Education Centre "Rīgas skolēnu pils". Discussions with teachers, insights in the different hobby groups. Coffee break included</p> <p><i>Head Juris Bogdanovs</i></p>
	~17.00	<p>Reflections/discussions/time for the group report</p>
	<p><u>Venue: Youth Hobby Education Centre "Rīgas skolēnu pils", Kr.Barona str. 99, Riga</u></p>	
Wednesday, October 10	9.00	<p>Cultural Education in Latvia. UNESCO National Commission about World Cultural Heritage and importance of non-formal education for well-rounded personal development of children and youth.</p> <p><i>Head of UNESCO National commission Baiba Molnika</i></p>
	9.30	<p>Song and Dance Festivals in Latvia – the tradition of Latvian culture. Focus on Students' Song and Dance Festivals.</p>

		<i>Senior specialist Antra Strikaite</i>
	11.00	Coffee break
	11.30	Mastering folk art and traditions. The Experience of International children and youth folklore festival Pulkaa eimu, pulkaa tekū. <i>Mara Mellena</i>
<u>Venue: National Centre for Education, Strugu str.4, Riga</u>		
	13.00	Lunch
	14.30	Visit to Riga French Liceum. Experience of hobby education – school chorus (different age groups), dance groups, theatre. Discussions with teachers and students. Coffee break included. <i>Deputy head Astrida Klauza</i>
<u>Venue: Riga French Liceum, Meness str.8, Riga</u>		
	~17.00	Reflection/discussions/time for the group report (Hotel “Radi un Draugi”)
Thursday, October 11	9.00 (all day event)	Visit to North Vidzeme – Cesis Hobby Education Centre (Berzaines str 4, Cesis). Hobby education and youth work in the city of Cesis. Experience, discussions, presentations. Coffee breaks, lunch included. Excursion on the city. <i>Head Dzidra Matusevica</i>
Friday, October 12	9.00	Visit to Riga Nature School – Environmental Education Centre for Childrens’ and Youth. Fieldwork, presentation, discussions. Environmental Education projects in Latvia. Coffee break included. <i>Head Daiga Kalnina</i>
<u>Venue: Riga Nature School, Ernestines str.8, Riga</u>		
	13.00	Lunch
	14.00	Evaluation of the visit, final discussions, reflections, finalizing report. Coffee break included.
	17.00	Farewell dinner
<u>Venue: National Centre for Education, Strugu str.4, Riga</u>		

Saturday, October 13		Departure
-------------------------	--	-----------

Seznam účastníků:

	Participant
1	JUDGE Maxine Irsko manažerka Evropských studijních programů
2	HARTINGEROVA Zdenka ČR zást. řed. školy
3	ALMEIDA Eugénia Portugalsko zást. řed. školy
4	MEYER Delphine Francie učitelka
5	MÜHL-KÜHNER Roswitha Německo ředitelka školy
6	SCHOINA Maria Řecko učitelka v ekologickém centru
7	SCHNEIDER Manfred Německo ředitel školy
9	RICO FALCO Jose Angel Španělsko učitel
10	DABHI Meena Velká Británie sociální kurátorka

	Participant
11	PICCIONE Linda Itálie ředitelka školy
12	VAN DER POEL Anna Maria Itálie učitelka
13	SPAMDOLINI Annalisa Itálie MŠ Itálie. odbor hudby

Návštěva v Cesis.

Při práci na závěrečné zprávě.